

NOU AMBIENT

REVISTA D'ART



IL·LUSTRACIÓ, per Eusebi Planas



50 CTS.

PIANOS I ARMONIUMS



Lloguers desde 10 ptes. mesals

VIDUA DE CARLES BIEGER

Ex-operari i afinador de
la casa ERARD de París

Bruch, 78, entl. BARCELONA

J. RIGOL GINEBRA

Petritxol, 17 - Barcelona
Teléfon 3470 A

ARTICLES PER A DIBUIX
PINTURA I ESCRIPTORI

Agent exclusiu per a la venda en
Espanya dels COLORS A L'OLI

SELVAS

ARTICLES PER A DIBUIX
I PINTURA

ESCRITORI
LLIBRES RATLLATS

I. GUARDIOLA

Suc. de FRIGOLA I QUERALT

Telefon 501 G

Valencia, 199 - Barcelona

PINTORS!

la única casa que hi trobareu
marcs de talla desde 1'50 ptes.
el pam, es la

Casa SERRA

Premiada amb el Gran Premi
a l'Exposició del Moble

ARIBAU, 142

NOSTRA PORTADA

EUSEBI PLANAS

L'Eusebi Planas, era per excel·lència l'illustrador de la novella romàntica i sentimental. Sense ell algunes novel·les haurien quedat sense llegir. La seva firma les valuava, i començaven per comprar l'obra per les il·lustracions i es clar, llavors no podien resistir la temptació i s'empassaven amb santa resignació, com aquell que passa un mal tràngul, però un mal tràngul amb gust, perquè també n'hi han de trànguls que és passen amb gust, i aquella bona gent, sensilla, se'ls empassaven amb gust, perquè l'hi anaven trobant-li el gust, i els hi venien les llàgrimes als ulls i el cor els hi feia cert trip-trap amb els traulls d'aquelles *Maria la hija de un jornalero*, d'una *Magdalena la mujer adúltera*, i es dalien i s'embadalien mirant-se aquelles Maries i Carlotes i Adeles que tan graciosa i encisera ment dibuixaba l'Eusebi Planas, i que anaven apareixent en les novel·les per entregues que tan privaven per allà el 1859, i que tantes llàgrimes costaren a les nostres mares, i tants bons negocis proporcionaren als editors.

* * *

Nasquè i morí a Barcelona, 1833-1897.

Se resistí a seguir la carrera d'advocat, per la qual els seus pares el reservaven. L'Eusebi Planas és sentia amb ales i volia volar. Ço era lo que tenia

espaordits als seus pares. Ves, el seu fill un bohemí! un perdut com aquell qui diu, incapàs de res de bo ni de guanyar-se la vida. Per fi, i vista la fatlera del noi, el pare va accedir i el portà a Llotja—en aquella Llotja!—i el xicot s'hi ofegava copiant aquelles làmines que venien de París. París! paraula màgica, plena d'encisos, de glòria... per fi al 1851, pot realitzar son somni daurat i és trasladà a la Vila Lluminosa on li esperaven bons èxits. Allí entrà, al cap de dos anys d'estada, a la renomada estamperia de M. Goupil, confiant-se-li la copia de dibuixos d'Eduard de Beaumont, i després de Gavarni.

L'Eusebi Planas, començà a guanyar diners a París on hi va continuar-hi fins a l'any 1854, i l'abandonà per l'invasió del còlera, encara que també invadí, per aquells mateixos temps, Barcelona, però aquí, estaria prop de la seva família, que ja començaven a saborejar el triomf de l'Eusebi, i no creient ja que un artista, tingués d'ésser un bohemí i un perdut, sinó al contrari, una persona molt decent.

El primer treball original que va fer en Planas a París, fou el primer retrat que es féu a París de la Comtesa de Montijo, presumpta emperatriu dels francesos, montada a cavall i vestida a l'espanyola, ço és, de contrabandista andalusí.

A Barcelona començà, per allà els voltants del 1857, un inusitat moviment editorial, i que ja no tenia que minvar, i amb aquest moviment va augmentant la fama i prosperitat d'en Planas, el qual arribà a cotitzar-se moltíssim, i assolir una popularitat espavoradora.



EVA, per Eusebi Planas

* * *

Simpàtic, ple de bondat i generós, amb una barbeta blanca, un casquet decantat i una panxa discreta, doncs la discreció es pot fins manifestar en una panxa, puix de panxes n'hi han de moltes menes i maneres, d'anormals, de provocatives, etc., però la del nostre senyor Eusebi era discreta; doncs sobre aquesta panxa s'hi ostatjava un cor bondadós i noble i més amunt hi tenia sentat un cervell ple de talent i d'on sortien aquelles figures tan boniques i esplèndides.

Contrastant amb el gènere lleuger que cultivà amb especialitat, també illustrà «La imitació de Cristo», obra que no sortí a llum.

Ademés a l'any 1876 és publicà l'*Album o Historia de una mujer*, col·lecció

de litografies eròtiques, magníficament dibuixades.

Entre els seus deixebles hi figurà el pintor català Simó Gómez.

* * *

L'obra de l'Eusebi Planas, extensíssima, té un gran valor i el col·loca entre els millors artistes catalans, poguent figurar els seus dibuixos ben dignament entre els dels mestres Martí i Alsina, Fortuny, Simó Gómez, Tomás Padró...

ANTONI ROCA.

EL RETRAT

No sabia pas dir, si és que no hi han pintors retratistes perquè no hi ha qui es faci retratar, o bé al revés, si no hi ha costum de fer-se retratar perquè no hi han pintors retratistes. Tan mateix per això siga una cosa o l'altra, a la fi, l'Art és qui paga els plats trencats.

Mai com ara a Catalunya s'ha tingut tan poc amor al retrat. Gairebé podríem dir que pintors de retrats, lo que s'en pot dir especialitzats en els retrats n'hi han molt pocs, tan pocs que podrien contar-se amb els dits d'una mà i encara sobrarien forces dits. Pel contrari, pintors de paisatges n'hi ha qui sab-los, de pintors d'estoballes, tomàquets, pomes, sebes, etc., n'hi ha més que un foc e ncremaria. Potser en tindrà un xic la culpa la fotografia tan perfeccionada, que per poques pessetes et fan un retrat preciosísim i fins il·luminat que et deixen bufó com una cupletera. Però per altra part no és de creure, que la gent siga tan ruca fins a l'extrem de no saber veure lo que realment te un valor de lo que solsa-ment te el valor d'acreditar un nom, de perfecte posseïdor del mal gust.

Recordo, ja fa una colla d'anys que hom per els seus quefers tingué ocasió

de tafanejar un sens fi d'interiors barcelonins, de cases ja un bon xic acomodades i creieu que fà trencà el cor. Hi trobareu de tot menys obres d'art i encara menys retrats; és a dir si en algun lloc n'hi troveu algun no és pas d'ara, és de l'àvia o la besàvia. De l'àvia ençà la família ja no ha cregut necessari per deixar un record als descendents, posar davant d'un pintor, han anat al carrer Pelai o bé a Can Napoleón i amb un no rés ja està, unes ampliacions que donen goig de mirar. Res de molèsties, res de despeses exorbitants, res d'extravagàncies, sinó tot molt planer... veyam, somrigui un xic... aaara... va... i miri passi d'aquí vuit dies i pagui per endavant.

Així doncs quedem, o al menys no ho demostren per ara, que els senyors han perdut l'afició al bell i tradicional art del retrat, i amb aixó hom s'atre-

viria a dir-los que ja es el cúmul del badar perquè un senyor que solament ho siga perquè té pessetes mai ho serà tant com un altre que encara que en tinga menys, tinga més amor i més bon gust en saber lo que realment pot valorar-lo de senyor i gairebé diríem que un retrat fet fer a un bon pintor és i ha estat i serà sempre una prova que dóna hom d'home de nas, que vol dir que sab ben bé per allà on se va a Roma per la drecera, perquè el que sab triar qui li pot fer el retrat, sabrà triar qui li podrà pintar uns paisatges, uns bodegons o bé què posarà al saló, al rebedor, etc., i tot quedarà, que la gent en veure-ho encara que no ho diguin, pensarán que realment per quelcom un senyor ha de tenir uns deures amb el bon gust, que a molta gent els és dispensat.

Si ha casa nostra no haguéssim tin-



BODEGÓ DE LES ARENGADES, per F. Camps

(Colecció E. Guiral)

gut bons pintors de retrats, creuriem que realment tots els començars son dolents, però que caram!; després d'uns pintors de retaules en els quals hi abunden els retrats, després d'uns Benets Mercaders, d'uns Martí i Alsines, d'uns Gómez, d'uns Fortunys, i tants d'altres i ara mateix un Casas, i un Canals, i un Sunyer i un colla de pintors joves plens de sensibilitat i ganes i força per immortalitzar a molta gent d'els d'ara, és una llàstima que hagin de passar-se la vida pintant magranes i pomes i peres i raves, no veritablement per vocació sinó per aquest domini de mal gust un xic barrejat de tacanyeria que ja havem senyalat en els nostres senyors.

JORDI PALLARÉS.

CANÇÓ

*Jo só la fruita d'or i mel,
que fa perfum dintre l'armari.
Só jo la fruita d'or i mel,
que amor mossega en cada galta.*

*Jo só la fruita de qui em vol
pengim-penjam dalt de la branca,
crido a la gent, sense remor,
i sota meu paren la falda.*

*Si en una falda m'han d'haver,
feu que no sigui en la de l'hàvia,
que m'hi perdria de tan gran
com és, de tindre-hi la mainada.*

*Fos la donzella que ha passat,
qui té els ulls clars com la rosada
que li abellis un xic l'esguard
i sota meu parés la falda.*

*I em costaria d'encertar,
falda de noia és tan petita!
que solament s'hi pot guardar,
aquell secret d'ésser bonica.*

S. VIVES.

Gargots i Coloraines

La Trini Xirínacs, pintava. *Bueno*, això de pintar, és un dir. Amés cantava amb molt de sentiment dels veïns, i feia versos, però, Mare de Déu! quins versos. Es a dir en una paraula: era una noia intel·lectual.

De maca no n'era. Més ben dit; era lletja. Prima, molt prima; la boca un xic grossa, potser un xic massa i el nas... O el nas! era un cigronet, molt bufó, això sí, però un cigronet. Es clar que tenia un cert aire de *gravocherie* molt escaient que la feia simpàtica.

Don Ignasi i donya Madrona, pares de la Trini, n'estaven embadalits. Mireu que en feien de bonic aquelles marines i aquelles flors que pintava la seva filla, i la patxoca que hi feien aquells quadres degudament enmarcats amb motlures daurades, penjats al menjador i al saló, en substitució d'aquells croms que abans hi tenien i que representaven escenes de l'*Otelo* i *La Bohème*.

La Trini anava pintant. Avui uns pensaments, demà unes cebes i uns raves, demà passat una marina amb unes barquetes, en fi allò donava gust. Amés allò podia ésser la clau de la fortuna i de la celebritat.

Un dia cansada de pintar raves i flors, va atrevir-se en una obra de més empena i pintà un quadre, en el qual va passar-hi moltes hores i va gastar-hi molts tubs de color, que representava una vaca pasturant en mig d'un camp.

I el senyor Ignasi, i encara que donya Madrona hi posés certs escrúpols, va decidir-se a fer donar una ullada a la seva filla per un especialista de l'art, i en efecte, anà a trobar a en Macari Magarrufà, artista medallat i especialista en sòcols i cenefes, i que era una veritable *lumbrera* dintre l'art. Portava xalina, fumava en pipa i lluià una petita barbata, que li donava un aspecte místic, verament corprenedor.

En Macari Magarrufà s'estarrufà la xalina, es decantà graciosament el xamberg i omplí la pipa d'escafarlata i



EL BALCÓ, per F. Vidal-Galicia

s'encaminà vers a casa don Ignasi Xirinnacs i disposat a admirar el bé de Déu d'obres d'aquell portento artístic.

Un cop allí fou presentat a la Trini i després de les consabudes frases de ritual de : No valen la pena, ja sabrà dispensar els defectes, etc., etc., fou portat davant del *chef-d'oeuvre*, o sigui davant de la vaca pasturant a plè camp.

En Macari Magarrufa, pegà unes pipades, va retirar-se unes passes, decantà el cap a la dreta, a l'esquerra, mig aclucà els ulls, s'hi apropà, tornà a fer-se enrera, fins que per fi, satisfet i en to elegiac i èpic, com ho hauria fet un Cèsar o un Napoleó, exclamà :

—El vaixell no està malament, no ; però, sincerament, senyoreta, trobo que el mar es un xic massa verd...

ADRIÀ REBEC.

La llum és com una dona nua i depilada.

RAMON GÓMEZ DE LA SERNA.

Hi ha or i multitud de pedres precioses ; mes els llavis sabis són vas preciós.

(Bíblia. Proverbis. Cap. 20.)

Dona forta, qui la trobarà? perquè la seva estima sobrepuja llargament a les pedres precioses.

(Bíblia. Proverbis. Cap. AE.)

La dona sàbia edifica la seva casa ; més la nècia amb les seves mans l'enferroca.

(Bíblia. Proverbis. Cap. 14.)

LES EXPOSICIONS

GALERIA ANTONIETTI

Si tota aquesta colla de pintorassos que van des d'en Canals fins a en Carles passant pels Ius, Coïoms, Sunyers, Humberts, Elias, Labartes i altres que formen o bé han format part de les Arts i els Artistes, si tenim doncs, que agafaren la paleta i els pinsells de les mans d'uns altres pintors que havien estat el nucli viu català, en el seu temps, res té d'estrany que avui siguin els joves els quins comencin a voler fer el que feren la colla d'en Canals i en Nonell uns quants anys enrera i mentre tot Catalunya està assaborint aquest bé de Déu de fruita madura i sucosa que de tant que està al punt, hom tem que no es pugui conservar molt temps, doncs dèiem que avui comença ja d'anunciar-se unes collites per el dia de demà que sembla talment que seran, si Déu ho vol, tan abundants i escollides com les que havem tingut fins ara, perquè no en va l'arbre genealògic de l'art català compta amb una tradició de pintorassos que són el seu orgull i un arbre que de generació en generació ha estat tan ben cultivat no pot avui negar-nos la promesa de què continuarà donant-nos aqueix bé de Déu de fruits que tots els que gustem de les coses de l'esperit havem trobat sempre del bo entre el millor.

Tenim, doncs, avui, a més a més de les Arts i els Artistes uns grups fortíssims de pintors joves que són «Els Evolucionistes» i el Saló Nou Ambient que és tal com vénen per ordre d'antiguitat. Aquestes dues botigues posades l'una enfront de l'altra, avui lluiten per pendre la davantera dins el camí de l'art, i aquesta lluita que hom mira dins el terreny més noble tardarà un xic a destacar-se quins poden ésser vencedors perquè abdós grups compten amb més forces envejables con són Serra, Sisqueïlla, Mompou, Viladomat i per l'altre Soler, Camps, Roca, Iglesias, Vidal, i tot una colla de artistes que no posem per no fer la llista inacabable.

* * *

A les Galeries Antonietti hi veiem, doncs, unes mostres de l'art d'uns pintors dels qui suara havem parlat. Són en Camps, en Roca i en Soler.



Mirant-nos el catàleg trobarem que en Camps hi porta una «Olimpia del Círcol» que si bé ni de color ni de composició, no té res que veure amb la d'en Manet, diríem que com la del Louvre és una obra que un no se'n cansaria mai de mirarla; «Figures a ple camp» que és una pintura de traça i que demostra ben bé que el seu autor domina l'ofici d'una manera sorprenent; «El Xiringuito», «Camí de Sant Genís» i «Processó a Borges d'Urgell» que donen talment la sensació d'esmalts i entre les altres pintures i sobressurt el «Retrat del meu fill» que és una nota agradabilíssima i que revela envejables condicions de pintor retratista.

D'en Roca molt especialment cal remarcar-se «Els soldats de fira i el cavall de cartró», nota d'extrema simpatia, «Dia núvol a Corbera» és una pintura molt ben pintada i d'una gran fermesa en el dibuix, «Les primeres cases del poble» atrau per la frescor del color; «Les acàcies» i el «Camí» són dues pintures d'una sobrietat i d'una tècnica intel·ligent. Els tres ni-



nots d'en Roca tenen tota la gràcia a què ja ens té acostumats aquest notable caricaturista.

En Soler exposa el «Camí prop del Canal» que és una pintura de gran volada, el «Quiosc voltat d'arbres» fi de color i amb molt d'ambient barceloní, «El port» i «Sant Genís dels Agudells» que atrauen per la finor de color i la manera senzilla amb què el pintor sap fer-nos veure les bel·leses del natural traslladables en aquestes pintures, «El Canyet», que es una nota de suburbi que ja no cal dir que és el fort d'en Soler i que és tot una tendríssima poesia.

Els dibuixos forts i sensibles acompanyen força bé les pintures.



GALERIES LAIETANES

La primera exposició de la Sociedad de los «Cultivadores de las Artes» enterneix. Fa pena tanta bona fe per defensar una causa tan dolenta.

Amb els anys si no canvien de camí aquests «Cultivadores» podran engrossar les files de La Artística Literaria.

Bon profit!

* * *

L'Olaguer Junyent diríem que la pintura de cavallet no és el seu fort.

El domina sempre l'escenografia.

Moltes de les seves obres tenen un do de simpatia, però pictòricament s'aparten bon xic de la raó i se'n van cap a uns camins que més aviat semblen els de la literatura.

No obstant té envejables dots, i les seves pintures denoten però un pintor de força, havent-hi obres resoltes amb molta traça i sinceritat.

GALERIES DALMAU

La pintora Teresa Romero exposa una selecta col·lecció d'olis i aquaixos.

En les flors sobretot és on ens plau més, si bé podríem també assenyalar uns paisatges força ben interpretats.

No cal negar que cada nova exposició de la senyora Romero ha estat sempre un formidable pas endavant. «Les Fonts» i «L'Església de Mura», pintures molt ben resoltes, ho demostren prou bé.

LLIBRERIA CATALONIA

Excellents aiguaforts de Villon reproduint a vuit tintes obres de Renoir, Matisse i Picasso.

Altres reproduccions per procediments moderns de Renoir, Derain, Van-Gogh.

Tot això té un regust de cosa bona que no hi ha més que alabar-ho.

PERE DE L'HOSTAL.

CONJUGAL

Roba blanca de núvia fa els ulls clars,
ai el vestit us parla de nuses
—amb ombres lleus, com ombres de lilars
i turgències, com de roses enceses.—

Vulgueu l'amor honest de la minyona,
sigueu contents d'un mot, o d'un esguard,
car la sabor del bes, no és tota bona
i entre bes i altre bes, hi ha un pom amarg.

Sigui l'amor pel fill, res per nosaltres,
i el pit de la donzella, suspès com un raïm,
sigue vi i sigui amor. I en l'hora més sublim
que ens digui el fill: «Per gràcia de vosaltres,
jo era vostre, quan encara era al llim».

S. VIVES.

En Ton del ocells

I

—No ho entenc, com hi ha Déu que no ho entenc, no sé d'on caratsus pot haver sortit aquest xicot, amb un tarannà tan diferent del meu. Aixó no és un noi, això és un mussol. Res, per aquest camí, no et queda més remei que fer-te poeta o ximple. Ja en portaràs pocs de capellans a l'enterrament, ja; beneit, on s'és vist tan ensopit, jo, a la teva edat ja fumaba d'amagat del pare, i recargolava uns renecs com a catedrals. T'assembles a ta mare, noi, quins enzes quin parell de figa-flors.

Pegà un cop de porta i baixà les escales tot xiulant una tonadeta carrinclona, talment com aquell qui no havia dit res.

Era així en Ton. Ni es tenia per dolent, ni hauria tolerat que mai ningú, tan sols hagués pogut dubtar del seu bon cor, doncs en Ton era home, per tot i per tot fins a fer un impossible per treure de penes a un desgraciat qual-sevol.

Ara, amb els de casa, res, cara seriosa i pocs jocs. Interiorment la seva petita família era el seu millor goig, n'estava orgullós de debó. La Rosa, la seva muller, era bona, estalviadora, fins havia estat bonica i encara es conservava fresca i donava goig de mirar. En Jaumet, el fill, la nineta dels seus ulls, un formós vailet de deu anys, era la reencarnació d'un Jesuset. Serios, sense ésser sorrut i comprensiu, potser més del que corresponia a la seva edat.

En Ton, pensant amb la seva família era l'home més feliç del món, però en arribant a casa, sense poder-hi fer més, es tornava agre per moments, i sols tenia paraules per ferir els més íntims sentiments dels seus. Aquella boca que hauria pogut fer sortir només que paraules d'amor, per no se sap qué, sols deixava anar renecs i inconvenients fins a posar-se insuportable.

Era en vá que la Rosa hagués tractat de fer-li veure el seu mal procedir, Res, no hi valien raons, allí no hi havia qui hagués de reptar-lo per a res. A callar tothom. Per manar-lo massa que ho feia el burgés i prou que li dolia.

Ja el costum havia tret importància a aquestes escenes i així quan les coses no anaven en to de pau, cadascú tirava pel seu cantó.

La Rosa endreçava el tros de pis més oposat on estava el seu home, el noi es tancava a dibuixar o llegir en el seu quartet i en Ton, cansat de baladrejar acabava d'esbravar el seu mal humor a la galeria amb els ocells.

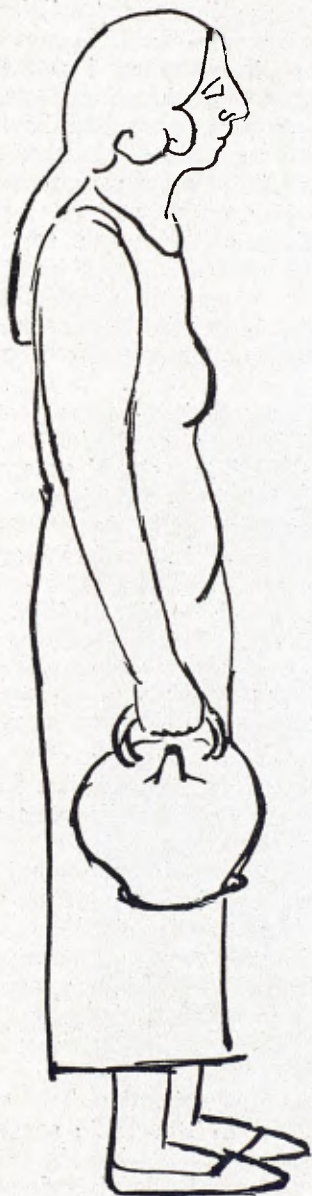
Heus ací una altra estranya passió d'en Ton; els ocells; s'hi quedava embadalit mirant-se'ls, no hi havia al món música comparable als seus cants, tenia per ells tendreses de mare, i no obstant també era injust i cruel amb ells. Tenia ocells orbs per tal que cantessin més, i a altres els havia eixalat les ales per poder-los deixar anar pel pis.

Calia veure amb l'orgull que tenia penjat a la paret del rebedor un diploma que li va fer guanyar la «Mixoneta» aquell ocell, pobret, que en morir va donar-li un dels disgustos més grans de la seva vida. Allò no era un ocell!, deia, allò era una arpa del cel! i sempre en recordar la «Mixoneta», li espurnejaven els ulls.

Heus ací, doncs, com el destí, es complaïa en tenir posada una bena sempre als ulls d'en Ton que no el deixava veurer mai clar.

No podia fer-hi més, el rondinar era un do natural que ni podia ni feia esforços per treure's'l del damunt.

Es complaïa en fer una vida impossible als seus més purs afectes, solament perquè sí, per temperament, encara que més de quatre vegades interiorment hagués sostingut formidables lluites en les quals ell mateix no deixava de tenir-se per un beneit, i de reconèixer's els seus inconvenients fins a posar-se trist.



NOIA AMB CANTI, per Ramón Soler

Tan mateix en Jaumet no sabia com fer-ho per a emprendre el seu pare. En va havia mirat de trobar ocasió de parlar-li aprofitant un moment de bonança, però, ca ! no hi havia remei.

Aquella mateixa nit parlaria fos com fos, i que Déu hi posés quelcom de la seva part.

Com tots els dissabtes, arribà en Ton un xic més tard. En Jaumet aprofità el moment de fer l'amistat per inspeccionar el tarannà de son pare i restà esperançat.

Cercà a sa mare i un xic arreconat, més ben dit, mig tapat per ella engegà tot esporuguit i amb els ulls tancats les següents paraules.

—Volia dir-li... que... demà... com que el mestre ha dit... que...

—Ah ! el mestre, dius? — interrogà impacient en Ton— ; parla, home, parla d'una vegada. Ja saps que tractant-se de l'escola no vull que quedis enrera de ningú... una excursió pot ser? una visita? Bé, home, bé, hi aniràs, concedit.

—No — afegí en Jaumet—, és que veurà, el mestre diu que l'escola ha de pendre part a la festa dels ocells i tots els que a casa seva en tinguin han de fer els possibles per deslliurar-ne els que puguin. Volem deixar lliures tots els ocells que puguem !

—Què dius?—féu en Ton, tot esverat—, que jo deixi anar els ocells? I això ho diu el mestre? I per què? que no els tracto bé, jo? que els falta res? que n'ha mort mai cap de misèria dels meus o bé estan tristos? Si reflen i salten com diastres. Vés, noi, vés que no vull enutjar-me. Dígues al mestre que si ho té al cap que s'ho posi als peus, i prou, no somiquis, rellamp, no somiquis.

No hi havia res a fer. En Jaumet plorant i eternint a la pobra Rosa qui l'anava amoixant i consolant, sols tenia esment de la seva mala ventura.

—Tots, tots els nois de l'escola demà farien cap al parc amb els ocells que

poguessin i tots haurien contribuït a fer lliures i feliços uns sers innocents i inofensius, tots menys ell, que ho desitjava amb tot el cor, com qui més.

—I bé, Jaumet — feia persuasiva la pobra mare—, tú també hi seràs a la festa i les teves bones intencions seran tan ben vistes com les dels altres companys, que més directament hi hagin contribuït.

III

El dia semblà ajuntar-se a la festa dels infants. El cel era tan blau, tan pur, que donava goig de mirar. El sol lluia de debò i per tot uns aires de primavera feien una delícia de la vida.

En Ton aquell dia s'havia llevat de cara al bon temps. Trobava que era realment un diumenge esplèndid i determinà acompanyar els seus a la festa dels ocells.

—A la fi, és una bestiesa, però, sempre serà distret. Jo crec que ho fan més per estalvi, de no haver-los de mantenir, que per altra cosa.

Quan arribaren al parc, ja una colla de nois i noies amb petites gàbies de totes menes hi havien fet cap. Tanmateix resultaria un èxit immens. Tota la mainada havia aconseguit trencar el cor dels grans, i havien assolit sos desitjos.

Els grans miraven els preparatius curiosos i tant la festa anava interessant a tots, que ja no sols els petits hi prenien part, sinó que els homes i dones estaven interessats en què el moment que les bestioletes emprenguessin el vol, ho fessin dins un curt espai de temps, perquè fos ben vistós.

En Ton, sense atrevir-se a confesar-se-ho, se hi trobava malament. Quelcom per dins li feia la rum-rum, titllant-lo de sense cor. Volia i dolia; penava de veure en Jaumet sense res a les mans, contestant evasivament als seus amics. Ja gairebé li sabia greu haver estat tan poc complaent, però, que caram... a la fi ell també els estimava a la seva manera els ocells.

La festa arribà al seu punt. Es féu

un silenci gran. Tothom callà menys els ocells. Les bestioletes semblaven tenir esment de ço que es proposaven fer aquell matí, i els seus cants eren més tendres que mai.

Els oradors l'un darrera l'altre llançaren belles paraules de lloança envers els sers inofensius i remerciaren molt el bon cor dels allí presents. Tots feren vots perquè aquella llavor que en aquell moment sembraven en els petits, fructifiqués per sempre més, encomanant-los en els seus tendres cors els sentiments d'amor als sers creats per la naturalesa, no per ésser exterminats o empresonats egoísticament, sinó per a la delícia de l'esperit humà i per beneficiar immensament l'agricultura.

En Ton, cohibit, de bona gana hauria picat de mans, com feien els altres, però li semblà que ell sol encarnava el paper de botxí que tant havien retret. Aquell esperit malèfic de dintre, continuava rosegant i ja gairebé anava a marxar d'allí, quan vingué el moment de la solta dels ocells. Quin moment, Déu del cel! Quina alegria per tot! Tothom semblava haver-se tret un pes del damunt i reien tots inconscientment. L'un buscava l'esguard de l'altre i es deien interiorment: I és clar, home, és això el que haviem de fer. I tots se sentien satisfets d'aquella bona acció i del deure acomplert.

Els ocells, de primer moment, sense saber-se'n avenir, prengueren un vol eixelebrat, sense direcció. Desconfiaven encara i buscaven llocs amagats, entre els arbres del parc. D'altres, espantats, prengueren un vol tan baix, que topant amb la gent tingueren d'ésser novament deslliurats.

A poca distància d'en Ton se n'hi aturà un, pobret, esverat; sense esma del seu acte, en Ton l'agafà empresonant-lo novament a la vista de son fill.

Pobre Jaumet! Com se sentí home llavors. S'agafà a les cames de son pare plorant amargament: No hi ha dret —deia—, no hi ha dret. Aquest ocell no és seu. Això és una mala acció, deixi'l tot seguit.

El to enèrgic de son fill a en Ton el trasbalsá tot, obrí inconscientment les mans, i quedà idiotitzat mirant com fugia l'ocell, sense gosar dir res.

Tanmateix aquella festa l'havia fet patir de debò, i pel camí de retorn a casa, aquell esperit malèfic que portava a dins li anava dient, que no era veritat que fos un home bo, que era sols un miserable botxí com havien dit tots aquells senyors.

Quina fou l'estranya transformació d'en Ton? a què obeí son canvi?

No ho sabriem pas, però la Rosa i en Jaumet es quedaren veient visions quan en Ton tot sol a sa casa reproduí la festa dels ocells, deixant-los anar un per un, fins a quedar a la fi del seu suprem esforç abatut i content a la vegada, veient com aquells ocells deslliurats se n'enduïen amb ells, el mal esperit que fins llavors tant l'havia fet patir.

I mai com aquell dia, gaudí d'un tan pur moment de felicitat.

J. P.



FLORS, per Alfons Iglesias

NOTICIARI

En Josep Maria Junoy, dies passats, en «Les Idees i les Imatges» a *La Veu de Catalunya* comentava l'article aparegut en aquestes planes «El paisatge de suburbi» del nostre amic Pallarès.

Infinitament agraïm com se mereix la deferència d'en Josep Maria Junoy, envers NOU AMBIENT i en especial remerciant-li l'agraïment de l'amic Pallarès.

Fem avinent als col·laboradors espontanis que ens envien treballs, que no sostenim cap mena de correspondència referent als mateixos, com tampoc és tornen els originals que no hem sol·licitat.

L'amic escultor Angel Tarrach, ha passat pel dolor de perdre a la seva estimada mare. (A. C. S.).

A ell i a la seva família els acompanyem verament en el sentiment de tan irreparable perduda.

S'ha constituït una nova agrupació amb el nom oficial de «Cultivadores de las Artes», domiciliats al carrer de Tantarantana, 4.

Entre les exposicions a celebrar a les «Galeries Dalmau», hi figuren els noms de: Teresa Romero, Josep Mom-pou, J. Rebull, Lola Anglada, J. Mercader, Brull, «Saló dels Evolucionistes», I. Genover, etc.

Fem evinent a n'els que ens demanen exemplars del primer número de NOU AMBIENT, que dit número està esgotat i que quan les circumstàncies ho permetin en farem una nova edició.

Per anuncis i subscripcions a NOU AMBIENT, dirigir-se a la nostra administració, carrer de Banys Nous, 22, tenda («Galeria Fotogràfica Antonietti»).

Preus de subscripció:

Un any	5'00 Ptes.
Estranger	10'00 »
Números endarrerits	1'00 »

ANTONIETTI

FOTOGRAF

Fotos d'art : Postals
Reproduccions
Ampliacions
Diapositius

SALA ESPECIAL PER A
EXPOSICIONS D'ART

Banys Nous, 22, botiga
BARCELONA

Galeria oberta de 10 a 1 i de 4 a 8

CALÇATS A. RASPALL

VARIATS MODELS PER A HOME, DONA I NENS

13 - PORTAFERRISSA - 13

ARTICLES FOTOGRAFICS

Aparells de les millors marques
Tripodes, Disparadors, etc.

Plaques, Papers,
Productes químics,
Pel·lícules, Accessoris

LAMARCA I HERRERA

A. HERRERA SUCESSOR

Tallers, 50 BARCELONA

RIGALT, BULBENA

I COMPANYIA

VIDRIERIA D'ART I INSTAL·LACIONS



Casanova, 32 entre Corts
Catalanes i Sepúlveda

TELEFON 5343 A BARCELONA

Gran Café Colón

RESTAURANT
BILLARS - TRESILLO

Concerts BLAI NET

Saló per a banquets

Prop. HOTEL COLON, S. en C.

Direcció: REGÁS

GALERIES D'ALMAU

PASSEIG DE GRACIA, 62
TEL. 1172 G



BELLES ARTS
EXPOSICIONS

SECCIONS DE:

MATERIAL PER ARTISTES
MARCS MOTLLURES
OBJECTES D'ART
LLIBRERIA
ANTIGUITATS



LA CALAIXERA, per Antoni Roca